

Bài 33 : CÁC KHU VỰC CHÂU PHI

(Tiếp theo)

3. Khu vực Nam Phi

a) *Khái quát tự nhiên*

Khu vực Nam Phi có độ cao trung bình hơn 1000m. Phần trung tâm trũng xuống tạo thành bồn địa Ca-la-ha-ri. Phần đông nam được nâng lên rất cao tạo thành dãy Đrê-ken-béc, ăn ra sát biển, cao hơn 3000m, tựa như một bức thành đồ sộ.

Phần lớn khu vực Nam Phi nằm trong môi trường nhiệt đới, nhưng ẩm và dịu hơn khu vực Bắc Phi. Phần phía đông, nhờ ảnh hưởng của dòng biển nóng và gió đông nam thổi từ đại dương vào nên thời tiết quanh năm nóng, ẩm và mưa tương đối nhiều. Trên các đồng bằng duyên hải và sườn núi hướng ra biển có rừng nhiệt đới bao phủ. Càng đi sâu vào nội địa, lượng mưa càng giảm, khí hậu trở nên khô hạn dần, rừng nhiệt đới ẩm chuyển sang rừng thưa rồi xavan. Rừng thưa và xavan ở Nam Phi có diện tích khá rộng với giới động vật phong phú không kém xavan ở Trung Phi.

Dải đất hẹp ở cực Nam có khí hậu địa trung hải, thích hợp trồng các loại cây ăn quả cận nhiệt đới.

b) *Khái quát kinh tế - xã hội*

- *Quan sát hình 32.1, nêu tên các nước thuộc khu vực Nam Phi.*

Dân cư khu vực Nam Phi thuộc các chủng tộc Nê-grô-it, Ó-rô-pê-ô-it và người lai, phần lớn theo đạo Thiên Chúa. Trên đảo Ma-đa-ga-xca có người Man-gát thuộc chủng tộc Môn-gô-lô-it.

- *Thành phần chủng tộc của Nam Phi khác với của Bắc Phi và Trung Phi như thế nào ?*

Trước đây, Cộng hoà Nam Phi là quốc gia có chế độ phân biệt chủng tộc (chế độ A-pac-thai) nặng nề bậc nhất thế giới. Phong trào đấu tranh của người da đen chống chế độ phân biệt chủng tộc ở Nam Phi đã giành được thắng lợi với cuộc tổng tuyển cử không phân biệt chủng tộc đầu tiên được tổ chức vào cuối tháng 4-1994.

- *Quan sát hình 32.3, nêu sự phân bố các loại khoáng sản chính của khu vực Nam Phi.*

Các nước ở khu vực Nam Phi có trình độ phát triển kinh tế rất chênh lệch. Trong khi Cộng hoà Nam Phi là nước công nghiệp phát triển nhất ở châu Phi thì Mô-dăm-bích, Ma-la-uy... lại là những nước nông nghiệp lạc hậu.

Cộng hoà Nam Phi là nước xuất khẩu vàng nhiều nhất và cũng là một trong những nước sản xuất chủ yếu uranium, kim cương, crôm... của thế giới. Các ngành công nghiệp chính là khai thác khoáng sản, luyện kim màu, cơ khí, hoá chất... Sản phẩm nông nghiệp chiếm 1/3 tổng sản phẩm xuất khẩu của Nam Phi, chủ yếu là hoa quả cận nhiệt đới, ngô...

Phần lớn khu vực Nam Phi có khí hậu nhiệt đới, riêng phần cực Nam có khí hậu địa trung hải.

Dân cư khu vực Nam Phi thuộc các chủng tộc Nê-grô-it, Môn-gô-lô-it, Ô-rô-pê-ô-it và người lai, phần lớn theo đạo Thiên Chúa. Các nước ở khu vực Nam Phi có trình độ phát triển kinh tế rất chênh lệch, phát triển nhất là Cộng hoà Nam Phi.

Câu hỏi và bài tập

1. Tại sao phần lớn Bắc Phi và Nam Phi đều nằm trong môi trường nhiệt đới nhưng khí hậu của Nam Phi lại ấm và dịu hơn khí hậu của Bắc Phi ?
2. Nêu một số đặc điểm của công nghiệp và nông nghiệp Cộng hoà Nam Phi.
3. Tính mức thu nhập bình quân đầu người của Cộng hoà Nam Phi theo số liệu sau :

Dân số : 43 600 000 người

GDP : 113 247 triệu USD